

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A második béke

Az osztrák nemzetgyűlés hét-
főn megszavazta az eléje terjesztett
békeszerződést. A határozatot
hosszabb vita után, nagy szava-
zattöbbséggel hozta meg a nem-
zetgyűlés, a főbizottságnak azzal
a határozati javaslatával együtt,
amely az önrendelkezési jog
elleni tiltakozást foglalja ma-
gában.

Közel három hónapos tárgya-
lások eredménye az osztrák bé-
keszerződés. Még június első
felében, amikor még a német
béke sorsa sem volt biztosítva,
kaptak meghívást Saint Germa-
inbe az osztrák delegátusok, akik
ellenjavaslatot ellenjavaslat után
terjesztettek a békekonferencia
elő és minden lehető elkövettek
az eredeti feltételek enyhítésére.
Szívós magatartásukkal sok en-
gedményt értek el, de az alap-
elvek tekintetében a legfelsőbb
tanács szilárdan megállott eredeti
álláspontján. Így fentartotta vé-
tőjét a legfelsőbb tanács az
»Osztrák köztársaság« néven
alakult új állam és Németország
egyesülésére irányuló tervvel
szemben és a Sudenták német-
ségének csatlakozását sem tar-
totta megengedhetőnek. De lé-
nyeges engedményeket kaptak
az osztrákok a gazdasági felté-
telekben és habár ezeket ma is
elviselhetetlenül súlyosaknak tart-
ják, az enyhülés reményét kap-
ták az entente-hatalmak ama
kijelentésében, hogy az új osztrák
állam teherbíró képességét ké-
pességét később fogják megállá-
pítani.

Kétségtelenül súlyos áldozat-
ok árán, de hozzájuthatót a
volt dunai monarchia német ál-
lama a békéhez s ezzel remél-
hetően megszűnik az a nyugta-
lanság, amely Német-Ausztria
népét a bizonytalanság érzése
folytán tíz hónapon át éppen
ugy sorvasztotta, mint bennün-
ket. A béke megkötését követni
fogja a konszolidáció munkája,
amely annál sikeresebbnek ígér-
kezik, mert az új állam — ha
nevében a régi Habsburg-biro-
dalomra emlékeztet is — min-
den közösséget megtagad az osz-
trák tradíciókkal. Ezekre a tra-
díciókra csak a napokban ol-
vasta rá Clémenceau a megbé-
lyező ítéletet, hogy mekkora
része volt a világháború előidéz-
zésében. Az új osztrák állam, ha
akarna, sem követhetne imperi-
alista célokat. Elvárjuk, hogy
velünk szemben is felhagy a
habsburgi hagyományokkal és
igyekezni fog, hogy jó szomszéd-
dunk legyen.

Megalakul a koncentrációs kormány?

Szeged, szept. 10. Buda-
pestről jelentik, hogy az új
koncentrációs kormány ala-
kuása a hosszas tárgyalá-
sok után végre tényleg
várható. Mint hírlik, a szo-
ciáldemokrata pártot Ga-
rami Ernő, Poidl Gyula és
Payer Károly fogják kép-

viselni. A kormány Hein-
rich Ferenc kereskedelem-
ügyi miniszter elnöklété
alatt alakul meg és a pol-
gári pártok részéről a kö-
vetkezők lesznek tagjai:
Perényi Zsigmond báró, Hu-
szár Károly, Rubinek Gyula
és Hegedűs Loránt.

Fényes László nyílt levele Friedrich István miniszterelnökhöz

Fényes László hírlapíró, volt
országgyűlési képviselő, röp-
iratban a következő nyílt leve-
let bocsátotta ki:

**Friedrich István
a kormányzat ideiglenes
vezetésével megbízott mi-
niszterelnök urhoz**

Tisztelt Barátom!

Bármilyen kellemetlen köte-
lesség is az, hogy e nyílt leve-
lemet megírjam, meg kell ten-
nem, mert a hírlapok megjele-
nését — dacára a megszálló
román főparancsnokság jóaka-
ratának — a hatalmat kezében
tartó kormányzat megakadá-
lyozza. Lefoglalta a lapvállala-
latok magántulajdonában lévő
papirozt és csak egyetlen újság-
vállalkozás papirosát nem, azét,
amely a Te politikádat szolgálja.
Szolgálja pedig olyan esz-
közökkel és tendenciával, ami-
lyen módszerrel való újságírást
talán mégsem lehet helyeselni.

Az entente-hatalmak legfőbb
tanácsa már megállapította és
kinyilvánította rólad és minisz-
tertársaidról, hogy »rendőrcsiny
utján vették kezetekbe a ha-
talmat« Magyarországon és
megmondta, hogy így el nem
ismeri ezt a kormányzatot,
amely a magyar nemzet nevé-
ben tárgyalhatna az entente-
hatalmakkal és intézkedhetnék
az országban. Csak addig bi-
zolt meg Téged és társaidat az
ügyek tovább vezetésével, —
így tehát utmutatást is adott —
míg a nemzet minden réte-
gét képviselő politikai pár-
tokból együttes adminisztrá-
tív kormányzat alakul. En-
nek dacára, Te magadat a
nemzet alkotmányos jogfor-
rásává megteve, önmagadat
és minisztertársaidat újból
hínevezted, sőt mint újságvál-
latatodban megjelent nyilatko-

zatod kihirdeti, minden kor-
mányzat csak a Te kezébe
adhatja vissza a megbízatást. E
tény önmagában hordja meg-
ítélését.

Csak futólagosan idézem most
szemed elé, hogy míg 1918 ok-
tóber havában a Károlyi-párt
ablakából a tömeget arra hív-
tad fel, hogy menjen Veled a
várba és »össön József főher-
ceg asztalára, hogy éljen Ká-
rolyi Mihály!«; — addig kilenc
hónap múlva néhány tiszttel
összeszóvalkezte. felmentél
Habsburg Józsefhez s megte-
ted őt kormányzónak, ő pedig
megtevé miniszterelnöknek. De
nem vontad le a konzekvenciá-
kat abból sem, hogy Habsburg
József — kénytelen vagyok őt
így nevezni, — mert önszántá-
ból esküt tett a nemzeti tanács
előtt a köztársaságra — az en-
tente-hatalmak legfőbb tanácsa
értesítésére hazafiúi lelkiismer-
retére hallgatva, lemondott a
kormányzói székről. Te, akit
pedig a lemondott kormányzó
tevé meg miniszterelnöknek; nem
távoztál és megmaradtál tovább
azon az uton, amely ezt a sze-
gény Magyarországot a polgár-
háborúba kergetheti. A legfon-
tosabb, a legdöntőbb tényi idé-
zem már most: négyéves vesz-
tett háború és a borzalmas bol-
sevizmus után a győztes ha-
talmak előtt a nemzet min-
den megnyilatkozása nélkül
kezébe ragadtad a hatal-
mat és tartod azt göresösen,
szítva a szenvedelmeket a
blokádtorho alatt éhínség-
nek elébe néző hazánkban.
A gazdasági blokádtényén,
amely alatt valóban állunk, nem
váltottál az, hogy az egyetlen
és szolgálatodba állított lapvál-
latat mindennap valótlannul azt
hirdeti, hogy nincsen blokádt.
A történelem nem ismert ilyen,
egy nemzet életére menő ma-

kacsságot és minden nemzeti
jogtorrást magának követelő
erőszakosságot, csak egyetlen-
egyet: a Kun Béláét.

Ébredjen fel a lelkiismeretek
és ne tegyék lehetetlenné, hogy
ez az ország, amelyben itt él-
nünk és halnunk kell, feltámadni
ne tudjon. Ne kergessétek pol-
gárháborúba az országot. Félek
tőle (és megint nem akarom és
látom előre és lelkiismeretem
szerint azért szólok idejében),
hogy a még megmaradt magyar-
ság is darabokra szakad, ha az
entente-hatalmakkal egyetértően
az egész nemzet minden rétegét
képvisező olyan ideiglenes kor-
mány nem alakul, amely a vá-
lasztást megejti, hogy a nemzet
döntsen. Ha a nemzet majd a
választáson a kezetekbe adja a
hatalmat, akkor Tinektek kell
kormányozni. De hogy a rend-
őrcsinyen, egyéni erőszakon ke-
zetekbe került hatalmat arra
használatok fel, hogy most, a
mikor nincsen sajtó, nincsen vas-
ut, nincs posta, nincs táviró és
nincs telefon, amikor nem lehet
népgyűlés: Ti csak azt engedjé-
tek megszólalni, aki feltétlen en-
gedelmes szolgátok, ekkora lel-
kiismeretlenséget nem szabad
feltételeznem benned, hanem azt
kell mondanom, hogy fiatal tem-
peramentumod, amely először a
lánchidi vérengzés utján kipat-
tantotta a forradalom erőszakos
kitörését, most is meggondolat-
lan kalandokba sodort.

Ne szóljatok a választások
tisztasága iránt való szándéko-
tokról. Aki Lovász y Márton-
nal, majd egy ferde világításba
helyezett tény beállításával Ga-
rami Ernővel, végül az Orszá-
gos Kiszgazda- és Földműves-
párttal, illetve két vezérével
nagyatádi Szabó István-

A román hadseregparancsnokság rendelete

Művészet

a 21. és 22. számú rendelkezések
hatályosításával.

1. Vétkezés tekintetnek mindazon
egyének, akik bár nem rossz szán-
dékmal a nyilvános helyiségekben,
vonatokban, az utcákban stb. bármí-
képen közölni híresztelni, megbeszélni
fogják az akár igaz, akár képzelt hí-
reket vagy véleményeket, amelyek
a harci tevékenységet érintik; to-
vábbá amelyek a helyzetre és a cso-
portok áthelyezésére, vagy a katonai
hatóságok rendelkezéseire, vagy bár-
minek, a román hadsereget érintő
ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák
által első és utolsó fokban fognak
tárgyaltni és egy évig terjedő be-
büntetésre és 2000 lei pénzbüntetésre el-
ítélteni, amikor a fenti vétkek kén-
kedési és áruldszándékkal törtétek,
a háború esetén érvényes büntetések
fognak végrehajtani.

nal és Mayer Jánossal úgy bántál el, ahogyan megcselédted, az ne követelje magának az objektivitásában való hitet. Hogy nagyatádi Szabó István és pártja az ország kizsárdá-közönségét igazán képviselik, elismerték azzal a ténnyel, hogy amikor a kabinetet először megalakítottad, az egymillió östermező lakos érdekeinek képviselőit őket kérted be minisztereknek. Nagyatádi Szabó István és Mayer János, mint minden becsületes jó magyar ember, támogatni akartak Téged a rend helyreállításában. De amikor kiderült, hogy az entente-hatalmak a Te kormányodat el nem ismerik, akkor nagyatádi Szabó István és Mayer János rögtön nyilatkoztak és kiléptek. Látod, tisztelt Barátom, azért kellett volna rendes napi sajtó, mert akkor ezt a tényt nem lehetett volna a magyar nép szeme elől elsikkasztani és **egy hasonló nevű embernek miniszteri székbe ültetésével az országban lévő egymillió kizsárdát és földművest megőveszteni**, hogy akikhez ők 11 esztendő politikai mult után úgy ragaszkodnak, az most is Téged és kormányodat támogatja. A küldötteknek legnagyobb része, amelyek Budapestre jöttek és amelyeket a szolgálatban álló és egyedül megjelenő újság úgy irt le, mint a Te kormányodnak feltétlenül hűveit, a kik nagyatádi Szabó Istvánhoz jöttek! Az Ő világukból való emberhez, akinek tántoríthatatlanságában és hozzáértésében vaskibizodalom van. **Ők sukorópátkai Szabó Istvánról nem tudtak semmit és nem volt mód felvilágosítani őket.** Hiszen nincsen sajtó és alig van vasút, nincsen táviró, telefon és posta. Friedrich István, a történelem csak egyetlen kormányt ismer, amely ilyen eszközökkel dolgozott, már mondtam, hogy az a Kun Béla kormánya volt.

Az entente-hatalmak elé a Hangya szövetséget listáját állították, hogy ime, a kizsárdák mind a Hangyában benne vannak, a Hangya pedig titeket támogat. Csak épen azt felejtették el a memorandumba odatenni, hogy **a Hangya gazdasági szövetsége, volt, amelyben kocsi-kenőcsöt, ostoronyelet és kását vasznak a kizsárdák, nem pedig politikai állásfoglalást.** Hiszen, amikor a kizsárdákat a kabinéban képviseltem akartad, akkor Te magad is nem a Hangyához, hanem a nagyatádi Szabó István vezérlete alatt álló Országos Kizsárdá- és Földművespártot fordultál.

Ezer sebből vérzik ez az ország. Fájdalom, most igazán nem frazis ez a szó. A vörös Lenin-fiuk után fehér Lenin-fiuk egyéni vállalkozással jarnak a meg nem szállott Dunántul, sarcolnak és gyilkolnak. Azt hiszed, azért, mert a Ti — az országban egyetlen megjelenő — lapotok erről egy szó hírt nem ad, az ország semmit nem tud? És vajjon Európa nem — természetesen — nagyitva tudja meg a Salm herceg és társainak

viselt dolgait? Hát rendcsinálás ez?

És itt a zsidókérdés. Talán méltóztatok tudni, hogy nyolc esztendeje kiabáltam a közéletben a zsidókérdés veszedelméről és megoldásának sürgős szükségéről. Utalok cikkeimre és az országgyűlésen elmondott felszólalásaimra. Vajjon nem én hirdetem — éllandóan, hogy Magyarország — még a régi nagy Magyarország! — kicsi ahhoz, hogy elbirja hat ország kikergetett ghettoját. Reámutattam és ma is reámutatok arra, hogy ezek az ide bevándorolt emberek nemcsak erkölcsi nézetükben ellentétesek minden más európai néppel, hanem mert fizikai munkát abszolúte nem akarnak végezni és viszont gazdagodási igyekvésükben semmi erkölcs nem köti őket, teljesen meg fogják fojtani a magyarság erejét, kulturáját és magát a magyar racet. Itt tehát gyorsan és intézményesen cselekedni kell. De hát azt kérdezem minden józaneszű embertől ezen a világon: hogy ennek a szörnyű nehéz, de feltétlenül megoldandó kérdésnek az a megoldása, hogy egynehány száz zsidó embert megkínózzunk, egynehány ezret a villamos kocsiából kiráncigáljunk és magunkat megpiszkolva, őket testileg bántuk? Válogatás nélkül, csak azért, mert zsidó? Holott eddig törték, hogy a főiskolák halgatóságának hetvenhat százaléka Magyarországon zsidó vallású legyen? Hiszen nem kormányzásra, de egy iktatóhivatal vezetésére alkalmatlanok az olyan emberek, akik ezt a kérdést pogromokkal látják megoldhatónak.

Tessék az arányosítást megcsinálni. Ez látszólag irliberális intézkedés, de eitekintve attól, hogy nem a mult korszak divatos liberalizmusa a világmindenség végcélja és teteje, magasabb és a legjogosultabb államérdekből senki nem szólhat ellene. Kiküldeni minden nem magyar honost és közéletbeli terjeszkedőket megrendszabályozni. Mert azt nem lehet elnézni, hogy lassan az egyik race csak cselédnek, csak szántóvetőnek, csak asztalosnak legyen jó, a másik pedig minden szellemi és vezetőpályát elfoglaljon.

Ahogy Ti most dolgoztok a zsidó-kérdésben, az a szalmalánggal való máglyagyújtás. És ennek rövididejű lángjánál a zsidó-kérdés megoldatlanul fog maradni az országban. A máglya fénye messze fog kiabálni önmagáért, a szalma el fog hamyadni és emlékezzetek reá, minden a régiben fog maradni. Ennek pedig nem szabad megtörténnie.

Mi lesz a munkátlanak százezeivel? Mi lesz télen a városokban? És a falvakban? Talán a kert gyümölcsfáit fogják emitt tüzelőnek felválni? Be akarjátok-e varni, mint Kun Béla bevárta, a gazdasági blokádtól reitenezes nyomorát? A dologtalanság, a termékelenség dermesztő apathiáját?

Mint egyszerű magyar ember, aki szavamat és tollamat huszonnyolc év óta, mióta a közéletben működöm, mindig a ma-

gyarságért és a gyengébbekért használtam, kérve fordulok Hozzád és társaidhoz: ne vigyétek bele a nemzetet a végső elpusztulásba. Felelősek lesztek érte nemcsak a történelem előtt, de ha el nem távoztok helyetekről: az élő nemzedék színe előtt is.

Hogy e levélem közlése után mivel rágalmaztok meg, milyen eszközökkel fogtok ellenem dolgozni és mit csináltak jogtalanul velem, az nem érdekel.

Fényes László.

A nyílt levélhez magyarázatul hozzáfűzök, hogy Salm herceg, aki annak idején Károlyi Mihályt Bécsben inzul-tálta, vezeti a dunántuli terror-mozgalmat

Gorton tábornok Bukarestben

Arad, szept. 10. Gorton tábornok, a budapesti angol misz-szió vezetője, tegnap Budapest-ről külön vonaton Bukarestbe utazott. A tábornok tanács-kozni fog Bukarestben Bratianu miniszterelnökkel.

100 százalékos helyáremelés a Csokonai-színháznál

A kiküldött bizottság javaslata

A Csokonai-színház új helyárainak megállapítására kiküldött bizottság tegnap délután fél négykor tartotta második ülését Komlóssy Dezső elnökölésével.

A bizottság Kondor Kálmán főszámvévő előadásában pontonként letárgyalta a színigaz-gató által előterjesztett költségvetési előirányzatot, melynek minden tétele nagy emelkedést mutat. Az egyes pontok beható megvitatása után a bizottság a színház együttes kiadásait az új szezonra kerek számban 2,900.000 koronába állapította meg.

Ebből az összegből a Csokonai-színház terhére a felét, 1,450,000 koronát vett föl a bizottság. Mivel pedig a régi helyáraink mellett a Csokonai-színház bevétele napi 2400 koronás átlag mellett kerek számban 800,000 korona, a színház költségvetése 650,000 korona deficitet mutat.

Ennek a deficitnek az eltüntetésére különböző számításokat végzett a bizottság a délutáni, esti, bérleti és bemutató előadások helyárainak kombinálásával. A számítások azt bizonyították, hogy az átlagos helyáremelés mutatkozik legelőnyösebbnek.

Ezért a bizottság határozati-lag kimondta, javasolja a tanácsnak, hogy a Csokonai-színházban a rendes esti előadások helyárait 100 százalékkal emelje, ebből a bér-lőknek 40 százalékos kedvezményt adjon s a bérleti előadások számát 180-ról 150-re szállítsa le. A délutáni előadások helyárainak 75 százalékkal való emelését javasolja a bizottság és végül előterjesz-

tést tesz, hogy a színigazgató a bemutató előadások helyárait a mai helyáraink 120 százalé-kával emelhesse fel azzal a kikötéssel, hogy ilyen előadást csak harmincat tarthat.

A bizottság egyhangulag hozta meg határozatát és megbizta Kondor Kálmán főszámvévőt és Vásáry István tanácsnokot, hogy az új helyáraink skáláját dolgozzák ki és a bizottság javaslatával együtt terjesszék a csütörtöki tanácsülés elé.

Katonailag megszállott területek főparancsnoksága.

Körrendelet.

A katonailag megszállott területen az utazás szabályozására a következőket rendeljük el:

1. A katonailag megszállott területek belsejében, vagyis a Tiszától kiindulva Vásárosnaményig, azután Szatmár- és Biharmegyéknél nyugati határáig, a kovácsbázai és nagylaki járások nyugati határáig, egészen Bégfőig (5 km. Nagylaktól nyugatra); tehát ezen határok, valamint innen a Maros és Tisza vonala között eső tereleken az utazás következőképen lesz megengedve:

a) Minden egyes járás területén egyik községből a másikba illetőségi igazolvánnyal lehet utazni, kiállítva a községi hatóság, vagy rendőrség által, amelyik a felelősséget vállalja azon személyért, amelyik utazik.

b) Egyik járásból a másikba való utazásnál az utazási igazolványok a községi hatóság vagy rendőrség által állítatnak ki és láttamoztatva legközelebbi térparancsnokság, vagy katonai hatóság által.

c) Egy vármegye egész területén a vármegyei főispáni hivatal által kiállított és a katonailag megszállott területek parancsnokságának katonai kiküldöttje által láttamozott utazási igazolvánnyal lehet csak utazni.

d) Egyik vármegyéből a másikba és az egész katonailag megszállott területen való utazásra, az utazási igazolványok a főispáni hivatalban lesznek kiállítva és a hadtestparancsnokságok (hírszerző iroda) által láttamoztatva.

e) A Tiszapartpartjáról annak jobbpartjára szóló utazási igazolványok csak az ezredparancsnokságoknál magasabb rangú parancsnokságok által állítatnak ki és csak azoknak a birtokosoknak, akiknek a Tisza jobbpartján birtokuk van, a 8181. számú utazási rendeletre vonatkozó szolgálati függelékkel való körrendelet 7-ik pontja értelmében.

Azoknak, akik ilyen utazási igazolványt kívánnak, okmányokkal kell bizonyítani, hogy birtokuk van a Tisza jobbpartján fekvő helységek határain.

2. Budapestre és a Tisza jobbparti területeire való utazásra az utazási igazolványok csak a körrendelet alapján és új rendeleit csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által lesznek kiállítatva.

3. Keletre a demarkációs vonalon keresztül a szabad utazási engedélyek csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által állítatnak ki a 8181. számú rendelet 5-ik §-ának d) pontja értelmében.

4. A szabad utazási jegyeknek 8181. számú rendeletben jeizett mintá szerint kell kiállítva lenniök, amely világosan feltünteti az utazni akaró egyén polgári foglalkozását, hova és mennyi időre utazik.

5. A láttamozást az ezen rendeletben közölt hatóságok által ellátott bélyegzéssel és aláírással kell eszközöltetni.

6. Ezen területekre szóló utazási jegyek érvénye nem terjedhet többre 30 napnál és csakis egy utazásra (oda és visszajövetel) érvényes.

7. Állandó utazásra szóló jegyek nem állítatnak ki, csakis különleges esetben és csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által.

Fogpaszták, franczia parfümök! Kalederma kézfinomítók, Margit-orém és szappan, puderek, szárvizek, kefeárak, mindenféle pipere-
— oikkek a legjobb minőségben érkeztek a —

KORZÓ DROGUERIABA
Piac-utca 42. szám.
GLYCERIN kapható!

8. Azon személyek, akik egy olyan helységbe érkeznek, ahol térparancsnokság létezik, jelentkezniük kell látamozás végett, nem tekintve azt, hogy ott maradnak-e vagy sem.

9. Visszautazásra szóló jegyeket látamoztatni kell az elindulás előtt azon parancsnokságnál, amelyiknek jogában van engedélyt kiállítani azon területre, ahová utazik a rendelet 1-és pontja szerint.

10. A debreczeni térparancsnokságnak jogában van újabb rendeletig utazási engedélyt egész Hajdumegyére kiadni.

11. Az utazási engedély érvényesítésére az utazni kívánóknak a következő okmányokkal kell bírniuk:

a) Egy kérvény, amelyben kimutatja a nevét, polgári foglalkozását, korát, nemzetiségét, lakhelyét, az utazás célját és a helységet, ahová utazni akar.

b) Egy szavatossági igazolvány, kiadva a községi hatóság által (előjáróság, vagy főispáni hivatal) melylyel az a hatóság igazolja, hogy ismeri mint olyant, akki semmivel sem fogja a román állam és hadsereg érdekeit sérteni. Egyszersmind a község ebben felelősséget vállal az illető egyénért oly esetre, ha a román hatóságok arról értesülnek, hogy a gerantált egyén megsértette a román állam és hadsereg érdekeit, aláveti magát mindazon büntetéseknek, ez esetben az illető község, amelyeket ki fognak vetni Magától érteődik, hogy ezen felelősség nem mentesíti azért az illető személyt a büntetésektől.

c) Egy azonossági bizonyítvány, amely a személy azonosságát mutatja.

d) Az első pont d) bekezdésének 1 és 2 és a 8-ik pontban feltüntetett utazásért az utazni kívánóknak két arcképes fényképet kell elhozniuk, az egyik az utazási igazolványra ragasztva, a másikat az utazó kérvényére, amely szavatossági bizonyítvánnyal együtt azon katonai hatóságnál marad, amely kiadja vagy látamozza az engedélyt.

Debreczen, 1919. szept. 1-én.

A katonailag megszállt területek térparancsnoka:

Michalecu, kormányzó tábornok.
Almanesen, vezérkari főnök.

Egy 14 éves leány lopásból tartotta el családját

Zsebtolvaj család a törvényszék előtt

A debreceni törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt egy zsebtolvaj család nagyterjedelmű bűnügyét tárgyalta.

Folyó év február havában történt, hogy Kovács János detektívcsoporthoz tartozó az egyik nagyerdői villamoson feltűnt egy kis leány gyapús viselkedése. Figyelmű kezdte és csakhamar észrevette amint a kis leány hátsó zsebébe nyúlt. Elfogta és előállította a rendőrségen. A vallatás során előadta a leányka, hogy Sz. M. a neve, 14 éves, a bátyjánál Szondi Károlynál lakik, ő és a bátyja szeretője, Lévy Károlyné mindig lopni mennek, mert a bátyja küldi őket, aki semmit sem dolgozik és csak a lopott pénzből él. A rendőrség a kis leány vallomása alapján házkutatást tartott Szondi Károly és a vele vadházasságban élő Lévy Károlyné lakásán, ahol 16 különböző gyűrűt és több pénzárccat találtak. Szondi Károly és Lévy Károlyné beismerte, hogy a gyűrűk és a pénzárccak zsebtolvajlás útján kerültek hozzájuk és hogy már több mint három hónapja zsebtolvajlásból élnek.

A 14 éves árva kis leány a makói szeretet-házban volt, ahonnan a múlt év végén a bátyja és Lévy Károlyné kivették, állítólag azért, mert a kis leány az ottani ellátásra panaszkodott. Elutaztak a kis leányért Makóra és már a visszautazás alatt, Szegeden, ahol két napig tartózkodtak, egy hentesüzletben kilopták a kisleánnyal egy férfi száz koronát tartalmazó pénztárcáját. Ez volt a kisleány első szereplése, amellyel úgy látszik az új fogadott szülők annyira meg voltak elégedve, hogy a szolnoki állomáson még két pénztárcát lopattak el a kis leánnyal, szintén sikeresen.

Debreczenbe hazaérkezve folytatták a zsebtolvajlást, amelyben most már Lévy Károlyné is részt vett, amennyiben a vallatásnál ő maga hat lopást ismert be. Lévy Károlyné különben is lopásért már két ízben volt

büntetve, egyszer egy hónapot, másodsor egy évet áll már a fogházban. A vele vadházasságban élő Szondi is büntetett előéletű. Lopásért és orgazdaságért volt egy évre büntetve. A mostani lopásokban személyesen nem vett részt, csak ő irányította és szervezte a kis társaságot, neki kellett beszámolni az eredménnyel és ő értékesítette a lopott értéktárgyakat.

A kis leány olyan eredményesen folytatta lopásait — 18 lopást ismert be, — hogy az eredményből az egész család több mint három hónapig uri kenyelmben megélhetett.

A törvényszék a vádlottak heismerő vallomása után Lévy Károlynét lopás büntetéseért 3 évi fogházra, a kisleányt lopás büntetéseért 1 évi fogházra és azután javító nevelésre, Szondi Károlyt orgazdaság büntetéseért 2 évi fogházra ítélte el.

Az osztrák nemzetgyűlés elfogadta a békeszerződést

97 szóval 23 ellen. — Renner kancellár a békeszerződésről

Bécs, szept. 10. A német-ausztriai nemzetgyűlés hétfőn tárgyalta a békeszerződésről szóló törvényjavaslatot.

Az ülés megnyitása után Renner dr. államkancellár a saint-germaini béketárgyalásokról adott beszámolójában ismertette azt a változást, mely az első és végleges szerződés-tervezet között a békefeltételek szellemében történt.

— A saint-germaini béke nemzeti és politikai eredménye az, hogy államunknak a Német-Ausztria névvel való megjelölése nem felel meg többé a tényeknek. A Szudéták vidékein lakó németeknek az alpesi németektől való elszakítása folytán államunk lényegében immáron csak az alpesi német-közössége, bizonyos értelemben a másolata a svájci köztársaságnak: önkormányzati joggal felruházott városok és vidékek szövetsége. Legfajdalmasabb kötelességemet teljesítem, amikor közlöm a Házzal, hogy a békeszerződés megfoszt bennünket azon elhatározásunk szabadságától, hogy Németországhoz csatlakozhassunk. Meg kell kísérelnünk, hogy egyelőre legalább a magunk labán megálhassunk.

Az alpesek németisége a szerződés értelmében Osztrák Köztársaság név alatt nemzetközi elismerésben részesül. Azt hiszem, hogy arra való tekintettel, hogy az egyedüli jogutódlásunk fikciójából származó következményeket elhárítottuk, vállalhatjuk ezt a nevet azzal a feltétellel, hogy államunk új, szabadon alakított és szabad állam, amelynek semmi köze az ugynevezett osztrák tradíciókhoz. (Élénk tetszés a baloldalon.)

Az államkancellár végül kérte a nemzetgyűlést, hogy a kabi-

nettanács határozatához képest írja alá a szerződést. Hozzák meg azt az áldozatot, amelyet kérünk, zárják el a múltat és nyissák meg előttünk a jövőbe vezető utat. (Élénk tetszés és taps.)

A vita után Renner kancellár újból felszólalt és ezt a kijelentést tette:

— A legbecsületesebb jóakarat vezet bennünket akkor, amikor a szerződést aláírjuk, ámbár maga az entent is elismeri a békefeltételekben, hogy még nincs tisztában azzal, mily messzire terjed teljesítőképeségünk.

A ház ezután elfogadta Hauser határozati javaslatát, még pedig az erőszak elleni tiltakozást egyhangulag s a békeszerződést 97 szóval 23 ellen. A szerződés mellett a keresztényszociálisták és a szociáldemokraták szavaztak, elítelték a nagynémet egyesülést.

Végül elfogadták a hadifoglyok azonnali hazaszállítását követelő határozati javaslatot.

A oszek aláírják a békeszerződést

Prága, szept. 10. A Pravo Lidu azt írja, hogy egész Csehszlovákiában, de különösen Csehszlovákiában nincsenek megelégedve az osztrák békeszerződéssel. Kíváncsok volna, — írja a lap — hogy Csehszlovákia ne írja alá a békeszerződést. Ez a parlament tagjai többségének is a kívánsága.

A Českoslovo kormányköréből eredő értesítés szerint a csehszlovák békedelegáció azt a megbízatást kapta, hogy írja alá a békeszerződést, a delegáció azonban egyttal ki fogja fejezni a bekekferencia elött elégedetlenségét a tescheni kérdé igazságtalan megoldása miatt.

A szerbek és montenegróiak harca

Róma, szept. 10. Anivariból jelentik, hogy a montenegróiak nemzeti mozgalma a királyi ház számos hívének megérkezése által jelentékeny erősítést kapott. A szerbek elleni véres harcokat elkéseredetten folytatják, úgy, hogy a szerbeknek az egész vonalon vissza kell vonulniuk.

Franchet d'Eperay Belgrádban.

Belgrád, szept. 10. Franchet d'Esperay tábornok, a szövetségesek keleti hadseregének parancsnoka, ideérkezett. A tábornok látogatásának céljáról hivatalos körökben nem akarnak felvilágosítást adni.

Az irek, az amerikalak és az angol sajtó

London, szept. 10. Az angol sajtó félre nem ismerhető idegességgel írta ma tény ellen, hogy a washingtoni szenátus külügyi bizottsága fogadta az ir nemzeti pártoknak Valera gróf vezetése alatt álló küldöttségét és meghallgatta azt. Az angol sajtó azt a kérdést veti fel, hogy micsoda jögon avatkozik az amerikai szenátus Anglia belügyeibe és annak a kívánságának ad kifejezést, hogy Wilson elnök mielőbb vessen véget az amerikai szenátorok idealisztikus komédiáinak.

Gyufa érkezett és cukor érkezik Debreczenbe

Hosszu hónapok óta nélkülöz a város lakossága két elsőrendű fontosságú közszükségleti cikket, a cukrot és a gyulát. Annak a csekély mennyiségű cukornak az ára, ami lánckereskedők útján esetleg beszerezhető volt, fantasztikus magasságot ért el, egy-egy skatutya gyuláért pedig, ami véletlenül kapható volt, valósággal verekedtek az egymásra licitáló emberek.

Már a legközelebbi jövőben azonban mind a két fontos cikk olyan mennyiségben kerül a debreczeni piacra, hogy egyrészt minden igényt ki lehet majd elégíteni, másrészt pedig, ha a gyula és a cukor ára jóval magasabb lesz is a normálnál, de egy csapásra nagy mértékben le lehet majd szorítani a hihetetlen magasságot elért árakat.

A gyufa már meg is érkezett Debreczenbe és a szükséges számítások elvégzése után azonnal kiosztásra is kerül. A közellátási hivatal ma 900,000 doboz gyufa fölött rendelkezik s így a gyufaszükségletet hosszabb időre tudja biztosítani.

Ami a cukrot illeti, egyrészt a közellátási hivatal, másrészt a debreczeni legitim kereskedők egy csoportja is tárgyalásokat folytat romániai cukor megvételére. A közellátási hivatal már megbízást is adott egy nagy bizományos cégnek, hogy cuk-

Friedmann Ignác és fia

teljesen újonnan berendezett Piac-utca 61. sz., főemelet. női divat és confection áruhaza (Fischer-palota.)

megnyitott Külön mértékosztály.

rot szállítson Debreczenbe azzal a feltétellel, hogy a cukrot első sorban a közellátási hivatalnak tartozik felajánlani, a cukor Debreczenben 32 koronánál többre nem kerülhet és a bizományos cég tartozik az összes igazolványok megszerzéséről gondoskodni. Ugyancsak kedvező kilátások között folynak a legitim kereskedők tárgyalásai is és így remélhető, hogy rövidesen megszűnik az immár elviselhetetlen cukorinség is.

A városi alkalmazottak megkapják a ruhasegélyt

Másfél millió kölcsönt vesz föl a város

A ruhaseszerzési segély ügye csütörtökön a részleges megvalósulás stádiumába lép: a város nem vár, mert nem várhat tovább a pénzügyigazgatósággal való együttműködés eredményére hanem külön és véglegesen elintézi a városi alkalmazottak ruhasegély-ügyét tekintet nélkül arra, hogy a városi alkalmazottak az államtól, vagy a várostól jár-e a ruhaseszerzési segély.

A város ugyanis hosszabb ideig állandóan tárgyalt a pénzügyigazgatósággal, hogy az összes közalkalmazottak egyszerre kapják meg az 1919. év második felében felvett családi állapot szerint a ruhasegélyt. Tegráp megírjuk, hogy a pénzügyigazgatóság akciója egyelőre kátyuba jutott, mert a szükséges pénzt kölcsön útján sem tudja biztosítani.

A csütörtöki tanácsülés ezek után el fogja határozni, hogy a város házipénztára az összes városi alkalmazottaknak kifizeti a ruhaseszerzési segélyt a múlt évre megállapított mértékben. Ezzel a város és a pénzügyigazgatóság akciója szétválik és csupán azok a közalkalmazottak maradnak továbbra is ruhasegély nélkül, akik számára a pénzügyigazgatóságnak, illetve az állampénztárnak kellene a segélyt kifizetni.

Mivel a házipénztár a ruhaseszerzési segély teljes összegét kifizetni képtelen, a csütörtöki tanácsülés elfogja határozni, hogy azt az egy millió koronát, amelyet a debreceni pénztételek az állampénztárnak kölcsönözzenek a város garanciája mellett, a város mint saját kölcsönét felveszi és a ruhasegély kifizetésére fordítja.

A városnak ezen az egy millió koronán kívül is van még pénzre szüksége, 300 000 korona kölcsön kell a közpénztárnak a hazi gazdálkodás berendezésére, mintegy 100 000 korona áru földmunkát kell még a halastó-gazdaságnál elvégeztetni. A csütörtöki tanácsülés tehát úgy fog határozni, hogy a város másfél millió koronás kölcsönt vesz föl a debreceni pénztételektől.

Remélhető, hogy miután a város igen sok olyan közalkalmazott ruhasegélyt fizeti ki, akiknek a segély az államtól jár, az állampénztár, illetve a pénzügyigazgatóság helyzete megkönnyebbült és így könnyebben és gyorsabban tud majd a segély nélkül maradt közalkalmazottak kielégítéséről gondoskodni.

Ludendorff emlékiratai

A volt főszállásmester vádolja Czernint, Kühnmannt és Hindenburgot

Ludendorff táborok emlékiratai most jelentek meg Berlinben. Az emlékiratok legnagyobb részben az 1917. és 1918. évi eseményekkel és Németország összeomlásával foglalkoznak.

A kiindulási pont

a korlátlan tengeralattjáró háború,

amelyet 1917 január 28-án, a császár születésnapját követő napon határozottak el Pless kastélyban, a német főhadiszálláson. Ludendorff szerint erre szükség volt, mert 1916 végén a katonai helyzet Bruszilov nagy támadása és Románia hadüzenete következtében válságosra fordult, Amerika nagy muníciószállítása pedig akkora segítséget jelentett az entente-nak, hogy azt minden áron meg kellett akadályozni. Kétségtelen, hogy a korlátlan tengeralattjáró háború volt az, ami felidézte a konfliktust Amerikával és Amerikát is a központi hatalmak nyílt ellenségei sorába állította. Éppen ezért voltak, akik Amerika nyílt hadüzenetétől tartva, eleve eleneztek a tengeralattjáró háború megkezdését. A tengeralattjáró háború kimenetelét előre senki sem tudhatta. Most azonban

utólag jelentkeznek a bölcsek,

akik azt hirdetik, hogy ők tudták, hogy rossz vége lesz.

Az utólagos bölcsek közül Ludendorff többeket meg is nevez, közöttük elsősorban Czernint, a monarchia volt külügyminiszterét. Czernin 1918. év végén Bécsben előadást tartott az állította, hogy ő ellene volt a tengeralattjáró háborúnak és csak azért egyezett végül bele, mert nem akart a monarchia és Németország között konfliktust felidézni. Ludendorff szerint az elhatározás időpontjában Czernin egészen más véleményen volt. Ludendorff szerint a háború szerencsétlen befejezését nem a katonai balsiker és nem a katonai erők az elapadása, hanem a központi-hatalmak országokban az otthoni hangulat megromlása idézte elő.

Németországban már 1917 elejétől kezdve

nagy belső nyugtalanság

volt érezhető, amely abban a mértékben, amint a nékülözések szaporodtak és a kormányzat tetovábbá vált, egyre növekedett. Ez a nyugtalanság sokkal nagyobb volt, mint általában hitték s a hadseregben is éreztette hatását. Nagy hiba volt viszont Ludendorff szerint, hogy a kormányzat kiejtette a gyepölőt és a gyengeség jeleit nem tudta eltitkolni. Ludendorff a gyengeség jeleinak tekinti a nyilvánosság jeleit, amelyek Poroszországnak megígérték az általános választójogot. Szerinte ezzel a kormány a külföld előtt is elárulta, hogy fél a forradalomtól és engedelményeket kell tenni a tömegeknek.

E szempontból Ludendorff különösen Kühnmann politikáját hibáztatja, aki típusa volt a Bismarck utáni kor német diploma-

táinak. A bolsevizmusnak Németországban való terjedése Kühnmann nevével áll összefüggésben. Ezen még Kühnmann utóda, Hintz tengernagy sem változtatott.

Részletesen foglalkozik Ludendorff a saját bukásának körülményeivel. Wilson második jegyzékének megérkezése után, mikor a bolgár front már összeomlóban volt, nagyfentosságu minisztertanács volt Berlinben, melybe a vezető katonai köröket is bevonták. Ludendorff még ekkor is a védelmi harc mellett volt és a nemzeti védelem terét kidolgozta.

Hindenburg hadseregpáncsot adott ki, melyben legelősebben Wilson ellen nyilatkozott.

Ez a hadseregpáncs volt Ludendorff szerint a bukás közvetlen oka.

A császár október 19. évi roszalását fejezte ki a páncs fölött, mire ő beadta lemondását. A bucsukihallgatáson a császár, aki már alkalmasint érezte, hogy a régi alapon kormányozni nem lehet, kijelentette:

— Az ön távozása lehetővé teszi, hogy új államot alkossak a szociáldemokraták segítségével.

A császár még reménykedett. Ludendorff azt állítja, hogy ő füstámban látott. Felekezete Hindenburgot, hogy beszámoljon kihallgatásáról. Mikor a császár szavait ismételte, hozzátette:

— Tizenegy nap múlva Németországnak nem lesz császára.

Ez a beszélgetés pontosan két héttel a fegyverszünet előtt történt.

Letartóztatott

kommunista vezérek

Lukács György népbiztost Bécsben elfogták. — Egy politikai megbízott halálugrása a második emeletről.

Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Weisz Fülöp politikai megbízottat, aki antrakidején meggyilkolta Lambertkovits honvédszázadost. Saját bevallása szerint maga sem tudja, miért követta el tettet. Megállapították róla, hogy egy időben a lipótmezei elmeógyógyintézetben kezelés alatt állott. Mikor tegnap kihallgatásra kísérték, egy alkalmas pillanatot felhasználva a második emeletről leugrott az udvarra, ahol összetört tagokkal holtan terült el.

Tegnap kísérték be a főkapitányságra Rabinovits József volt népbiztost, aki a diktatura bukása óta a Dunántul bujdosott. Nyakanizsán fogták el.

A főkapitányságra Bécsből érkezett értesítés szerint az ottani rendőrség tegnap letartóztatta Lukács György volt népbiztost és Seidler Ernőt, a vörös őrség egykori parancsnokát. Egyelőre Német-Ausztriában internálták őket.

Kolceag toboroz a volt hadifoglyok között

Bécs, szept. 10. Berlinből jelentik: Tegnapielőtt indult el az első nagyobb orosz fogolytranszport Oroszországba. Kolceag tengernagy kiküldötte minden eszközt felhasznál, hogy a volt orosz hadifoglyokat rábeszélje a Kolceag seregébe való belépésre.

HIREK.

— Október 13-án megnyitnak a budapesti egyetemek.

Budapestről jelentik, hogy az előadások egy tudományegyetemen, mint a műegyetemen október 13-án megkezdődnek. A beiratások október 1-től október 11-ig tartanak.

Az utazási okmányok kiállítására sürgős. Rákos István főispán elrendelte, hogy a rendőrség az utazási igazolványokhoz szükséges okmányokat, tehát az erkölcsi, azonossági és szavatossági bizonyítványokat soronkívül és a legrövidebb időn belül adják ki a felek számára.

Ha a kormánnyal meglesz az érintkezés. Egyre szaporodik azon esetek száma, melyekben közigazgatásági hatóságaink nem döntenek már véglegesen, hanem fentartják a döntést a kormánnyal abban a reményben, hogy közelebb érintkezni tudnak a kormánnyal. Így legutóbb a 12. földmérési felügyelőség kérte a főispánt, hogy a hivatal mérnökeinek kiszállás esetére megállapított napidiját emelje fel 12 koronáról 25 koronára. A főispán a kérést nem teljesítette, mert az állampénztárt ma tovább megterhelni nem lehet, de különben is ma már döntésre a minisztérium illetékes, mellyel rövid időn belül lehetőségek lesz az érintkezés. A postai forgalom megnyitásával a főispán felfogja terjeszteni döntés végett a kérést az illetékes minisztériumhoz.

Eljegyzés. Holländer pauluskát (Debrecen) eljegyezte Schönfeld Jenő (Derecske).

Gyufa érkezett a városba. A Közellátási hivatal közli: Értesítjük a közönséget, hogy a kereskedők és dohánytözsdék útján 900 000 doboz gyufát bocsátunk forgalomba. A gyufa árát, tekintettel a rendkívül nehéz beszerzési viszonyokra, dobozonként 1 korona 20 fillérben állapítottuk meg.

Központi fűtéses házhoz s akértő fűtőt keresünk Hegedüs és Sándor, Piac-u. 34.

Werner-Divatház, a Biskopilletben. Sajátkészítményű fűtőberendezések gyorsan és pontosan készülnek. Galériák minden számban raktáron.

— Vilmos herceg kiszabadult a román fogságból. Bécsből táviratozzák: Vilmos habsburgi herceget, akit a román katonai hatóságok eddig Bukovinában letartóztatva tartottak, mert a román uralom ellen agitált, szabadon bocsátották. A herceg ma Bécsen át Svájcba utazott. Kijelentette, hogy román fogsága alatt mindig jó bánásmódban volt része.

— Brüll és Kollin fogmütermét áthelyezte Fiacz-u. 72. szám alá, Deák Ferenc- és Piac-utca sarok.

— Legnagyobb szücsáru üzletem Piac-utca 4. szám alá helyeztem. Végh Gyula.

— Könyvtárakat és egyes műveket állandóan legmagasabb áron vásárol Aczél Henrik antiquáriuma. Első Takarékpótlóban. — Kivánatra házhoz megyek megtekinteni.

Megnyit!
GÁRDOS JÓZSEF
 modern könyv-, zenemű- és papírkerekedése
Egyház-tér 19.
 Ref. püspöki bérpalota.
 Szépirodalmi könyvudonságok. Levélpapír különbözőlegességek, Irodai berendezések, Iskolai könyvek, Ió, rajz- és festőszerek.
Pontos és figyelmes kiszolgálás!

A gyógyszerárak éjjeli ügyelote

A debreceni gyógyszerárak a következő sorrendben tartanak éjjeli ügyelotet!

Csütörtök: Kigyó — Ferencz József-u. 33., Arany Angyal — Ferencz József-u. 50., Reménység — Csapó-u. 18., Magyar Korona — Péterfia-u. 10., Nádor — Sz. Anna-u. 66.

Péntek: Nap — Ferencz József-u. 3., Kossuth Lajos — Ferencz József-u. 30., Csillag — Árpád-tér 1., Arany Sas — Hatvan-u. 60.

Létorière örgróf.

— Regény. — (57)
 Irta: SUE JENŐ.

— Óh uram, láttam biráimat és éppen mivel láttam őket, kevés a reményem. Szenvedéseim közepette a költőknél, főleg kedvenc költőmnél keresek vigasztalást és okulást. Erőt akartam meríteni, amikor verseit újra elolvastam. Nem látja be, uram, hogy az erős, büszke, magasztos költőiségnek meg kell erősítenie a levert lelkeket, amint a kürtök harsogása feltüzeli a bátortalaná lett katonákat?

A tudóst egész bensejében megindították a Létorière egyszerű, de méltóságos szavai:

— Fogadja egy öreg ember részvétét, — szól — de talán túlozza birái rossz hangulatát. Vagy mindent megtett már megszerzésükre, hogy annyira kétségbe van esve?

Herman Nándor
 férfi fehérmű készítő divatterme
Hatvan-utca 31.

Készít:
 férfiingeket, gallérokat mérték szerint.

SZINHÁZ.

MŰSOR:

Vigszínház:
 Csütörtökön: Médi, operett.
 Pénteken: Stambul Rózsája, operett.

Szombaton: Délután: Tavasz ünnepség, színmű, bemutató.
 Este: Tavasz ünnep, színmű.

Csokonai színház:
 Megnyitó előadás.

13-án, szombaton: Mágna Miska, operett, Horváth Nusi fellépte.

14-én, vasárnap: Délután: Névtelen asszony, színmű. Este: Sárga csikó, népszínmű.

A színházi iroda hírei.
 Médi. Ma a Vigszínházban a Médi operett kerül színre. A címszerepet Honthy Hanna játssza. A Csokonai színház megnyitása. Szombaton nyílik meg a Csokonai-színház. Az első előadásra Heltai igazgató a „Cigánybáró” operettet tűzte ki, amelyben O. Hilbert Jana és Ocskaj Kornél fognak bemutatkozni. Vasárnap délután mérsékelt helyárral a „Névtelen asszony”, este a „Cigánybáró” operett kerül színre. — **Tavaszi ünnep.** Szombaton kerül először színre a Vigszínházban Gábor Andor szenzációs drámája a „Tavaszi ünnep”, amelyben Bihari Ákos, Váradi Lajos, Szigeti Ida és Marsi Gizi játsszák a főszerepeket. — **Borbély Lili fellépte.** Borbély Lili, akit Heltai igazgató operett subretnek szerződtetett, pénteken lép fel először a Stambul rózsája operettben, melyben Midilit játssza.

Mozi varieté. Fővárosi műsorral elsőrangú attrakciók vasárnap az Arany Bika moziba.

A rejtély bűnügyi dráma négy felvonásban ma utoljára az Apollóban.

SPORT.

Football-training. A DKASE felkéri az I-II. csapat játékosait, hogy ma délután 4 órakor a trainingen pontosan jelenjenek meg.

APOLLO

Csütörtök, szeptember 11.
A rejtély
 bűnügyi 4 felv.
 Előadások 5, 7 és 9 órakor.

ARANY BIKÁ MOZI

Előleges jelentés
Mozi-Varieté
 Vasárnap nyílik meg.

Orvostlag elismert legújabb rendszerű
haskötő és mellartó
GOLDSTEIN RAOULIN,
 Miklós-utca 5. sz.

Elsőrendű uri divat szabóság.

Mértékszerű megrendelések, ugyszintén fordításokat, a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít
Morgenstern Manó és Rosner,
 Szent Anna-utca 5. sz.

Az idény beálltával ajánlunk leszállított árban
kefe-, meszlő- és eszetárut
LEITNER és RÖMER
 rövidáru nagykereskedése,
 HATVAN UTCA 2. SZÁM.

malcion-ünnepély tényérnyalói között és a henferesteri durva várur megküzdhetett volna a vadállatokkal a római cirkuszban! Tényleg, mit tehetett volna ön, a szegény tudós, a szegény költő, az édesen éneklő szegény fülémüle ezzel a tunya, potrohos Hachsenfingennel, aki csak a hasára gondol? Legfeljebb azt mondhatta volna neki:

Quae tibi summa boni est? Uncta vixisse patella Semper.

(Mit tartasz a legjobbnak? Hogy naponta pompás lakomat csapj.)

Épp így van a gladiátorral is, Henferesterrel, akinek nehéz, óriás testére nem nézhetek a vélkül, hogy istenünk verseire ne gondolnák:

Hic aliquis de gente hireosa centurionum

A közönség figyelmébe.

Mielőtt cipőszükségletét beszerezné, forduljon bizalommal

Weidner utódához,

ahol saját készítményű gyermekcipők minden számban, ugyszintén női és férfi cipők állandóan kaphatók

Batthyányi-utca 6. sz.

Kiss Ferenc

női szabó
 Debrecen, Piac-u. 56. sz., keresztépület

izléses munkát jutányos áron készít.

Női paletókat

készítek mérték után. Kész női paletók kaphatók.
SZTEPANOV JÁNOS
 férfi és női szabó,
 Hatvan utca 11. sz.

A t. hölgyközönség figyelmébe.

Az orthodox fürdőkezelőség tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a **József királyi herceg-utcai rituális fürdőt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően újonnan átalakították és a nők részére külön medencét építettek, úgy, hogy most már a legkényesebb izlésnek is megfelel.**

Az orthodox fürdőkezelők.

Riz Abadie

cigaretta papír legkitünőbb minőségben nagyban és kicsinyben kapható

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaság papírnagykereskedésében, Piac utca 34. sz.

Dicat: Quod satis est sapio mihi; non ego curo Esse quod Arcesilas aerumnosique Solones.

(De mit mond egy vén centurio: Annyit tudok, amennyit tudnom kell s bizonyára nincs szükségem, hogy Arcesilas vagy morgorva Solon legyenek.)

— Hát jól van, megvallom önnek, uram, — viszonzá az örgróf mosolyogva — hogy tényleg nem tudtam egyebet mondani biráimnak, tehát nem is remélhetem, hogy megnyerjem őket ügyemnek. Ó, én nem vagyok erdőfűtő, sem tényérnyaló, különben talán rokonszenvet kel tettem volna biráimban.

— De nem minden tanácsos gladiátor ám, ifju barátom, sem pedig tényérnyaló, aki felesége papucsá alatt áll.

At me nocturnis juvat impalescere chartis. (De nekem jól esik elhalványodni könyveimen.)

